

йде на інвестиції, а також нейтральний підхід до переказу доходів із країни в країну та усунення подвійного оподаткування під час їх передачі. Для реалізації принципу податкової нейтральності важливою є уніфікація систем оподаткування нерозподіленого та розподіленого прибутку компаній [5, с. 17].

В Україні основи оподаткування міжнародних корпорацій закладено Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо трансфертного ціноутворення» [6], прийнятим у 2013 році, а також іншими законами, такими як: «Про зовнішньоекономічну діяльність», «Про інвестиційну діяльність», «Про підприємництво», «Про оподаткування прибутку підприємств», «Про державну програму сприяння залученню іноземних інвестицій», «Про режим іноземного інвестування» та ін. Ключовий аспект з них було регулювання прибуткового оподаткування та створення ефективної моделі оподаткування, що використовує методи та форми сплати податків, які стимулюють нагромадження та використання капіталу всіма учасниками відтворювального процесу. Водночас сучасна система оподаткування міжнародних корпорацій вимагає запровадження нових сучасних інструментів податкового стимулювання, суть яких полягає у відмові держави від частини податкових надходжень в обмін на збільшення інвестицій у пріоритетні сфери економіки та збільшення обсягів інноваційної продукції.

Таким чином, транснаціональні корпорації сприяють розвитку економіки України, водночас неурегульованість їхньої діяльності призводить до розвитку тіньових економік, ухилення від податків, зменшення національних бюджетів. Саме тому вітчизняну податкову систему щодо оподаткування міжнародних корпорацій не можна розглядати поза межами міжнародних податкових систем. Для попередження або запобігання негативним впливам міжнародних корпорацій потрібні сильні та дієві державні інституції.

Список використаних джерел: 1. Венгер В. В. Особливості формування та розвитку транснаціональних корпорацій в умовах глобалізації. *Економічні та фінансові інновації*: Європейський науковий журнал. 2021. № 2(4). С. 30-44. 2. Міжнародне оподаткування : навч. посіб. / В. І. Грушко, Ю. О. Махортов, Н. А. Телічко, В. М. Бородачова. Луганськ, 2019. 382 с. 3. Приєднання України до Плану BEPS: наук. вісник. 2018. № 941(45). URL: <http://www.visnuk.com.ua/uk/publication/100006198-priyednannya-ukrayini-do-planu-beps> (дата звернення 17.11.2022). 4. Base erosion and profit shifting. URL : <http://www.oecd.org/tax/beps/> (дата звернення 17.11.2022). 5. Келару І. А. Транснаціоналізація і конкурентоспроможний розвиток економіки України: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.02 / Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана. Київ, 2018. 17 с. 6. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо трансфертного ціноутворення: Закон України від 4 липня 2013 р. № 408-VII. 2014. № 20–21. С. 1596. URL: <https://www.zakon3.rada.gov.ua/laws/show/408-18> (дата звернення 15.11.2022).

УДК 336

Лапа А. С., здобувач вищої освіти 3 курсу, група ФАМ-201

Науковий керівник: Акименко О. Ю., д-р екон. наук, доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування

Національний університет «Чернігівська політехніка», м. Чернігів, Україна

ПОДАТКОВА СТРАТЕГІЯ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Ключові слова: податкова стратегія, інструмент, економічна безпека, інформаційне забезпечення.

У сучасних умовах, спричинених військовою агресією РФ, перед суб'єктами господарювання постає ряд питань щодо їх існування та виживання. Йдеться не тільки про конкурентну боротьбу, пошук нових напрямів розвитку, вибір шляхів зменшення внутрішніх і зовнішніх загроз, а також про адаптацію до постійних змін в усіх сферах, швидкоплинність технічного прогресу, яка беззаперечно призводить до старіння матеріально-технічної бази, виробничих технологій та інтеграції трудових ресурсів тощо. Отже, йдеться про безпечне існування бізнесу, яке в сучасному світі знаходиться під прицілним наглядом держави [2].

Є підстави розуміти під категорією «безпека» дії держави, особистості та суспільства, спрямовані на попередження та усунення загроз із посягання на матеріальні та духовні цінності [1, с. 27]. На думку Єрмошенко М.М., економічна безпека це «стан економічного механізму країни, який характеризується збалансованістю і стійкістю до негативного впливу внутрішніх і зовнішніх загроз, його здатністю забезпечувати на основі реалізації національних економічних інтересів сталий та ефективний розвиток вітчизняної економіки і соціальної сфери» [3]. Проте, далеко не всі власники та менеджери готові вкладати ресурси у забезпечення потреб функціонування системи економічної безпеки, оскільки вважають, що суто фізичної її складової достатньо для зменшення рівня потенційних загроз до припустимого рівня. З розумінням необхідності достатнього ресурсного забезпечення системи економічної безпеки стикаються майже всі компанії, які не в задовільній мірі контролюють процеси функціонування організації.

Розгалуження організаційної структури та зростання кількості працівників створює додаткові проблеми щодо ефективного використання ресурсів (часу, фінансів, активів та інших), що вимагає не лише реакції на факт невиконання бюджету і виникнення перевитрат, а й попередження таких негативних проявів. Тому стає зрозуміло, що ресурси, виділені на систему економічної безпеки підприємства, цілком окупаються за рахунок попередження відхилень, посилення контролю всіх процесів і мінімізації внутрішнього системного опору змінам [7].

Податкова система та податкова політика значною мірою визначають стан економічної безпеки з огляду на значущість податків у забезпеченні національної економічної безпеки. Реформування податкової системи, як інструменту забезпечення держави необхідними фінансовими ресурсами, є основою збалансованого розвитку всіх систем суспільства, гармонізації інтересів різноманітних верств населення, створення міцного економічного підґрунтя для стабілізації та відновлення економіки України.

Військова агресія, яка триває в Україні вже майже дев'ять місяців та фінансова криза останніх років, зумовлена як зовнішніми, так і внутрішніми чинниками, засвідчила необхідність податкового регулювання національної економіки за умов фінансових дисбалансів. Доцільним є обґрунтування найбільш дієвих його інструментів, оскільки подолання наслідків кризи та стабілізація економіки суттєво залежить від побудови збалансованої податкової системи із оптимальним набором адекватних важелів регулювання. Важливість державного податкового регулювання при формуванні стратегії соціально-економічного розвитку України обґрунтована його істотним впливом на усі сфери суспільного життя.

Сформулюємо основні недоліки сучасної податкової системи в розрізі адміністрування податків:

- фіскальна спрямованість податкової системи;
- складність нормативно-правової бази функціонування системи оподаткування, її неоднорідність, нестабільність, в окремих випадках – недостатня узгодженість;
- неоднозначна визначеність неабиякої частини норм законодавства при їх застосуванні, що негативно позначається на діяльності підприємницьких структур, знижуючи при цьому привабливість національної економіки для іноземних інвесторів;
- витрати на адміністрування окремих податків є значними порівняно з доходами бюджету, що формуються за рахунок їх справляння;
- відсутність оперативного реагування системи митно-тарифного регулювання на зміни кон'юнктури світового ринку, а також торгових режимів інших держав;
- недостатня узгодженість та ефективність діяльності Міністерства фінансів України щодо реалізації державної податкової політики, збору податків, їх акумуляції в державних і місцевих бюджетах внаслідок недосконалого правового регулювання їх взаємин;
- зростання податкового боргу держави та високий рівень корупції в країні [4-6].

Дослідниками виокремлюються основні заходи, спрямовані на підвищення рівня податкової безпеки є, серед яких: (1) виявлення критичних ситуацій, при яких прогнозовані і реальні показники податкової діяльності досягають або виходять за межі порогових значень; (2) розробка заходів щодо виведення податкової системи із зони податкового ризику та усунення на-

слідків реалізації загроз; (3) здійснення експертизи прийнятих нормативно-правових актів та рішень щодо податкових питань з позиції податкової безпеки країни; (4) забезпечення відповідності системи оподаткування напрямкам державної податкової політики; (5) підвищення рівня податкової культури; (6) дотримання правового характеру податкових відносин [4].

Отже, аналізуючи дану проблематику, дістали висновку, що податковій системі притаманні як сильні так і слабкі сторони, проте наразі слабкі перевищують, що і буде предметом подальших наукових розвідок.

Список використаних джерел: 1. Баланда А. Безпека як соціальний феномен: дискурс людського розвитку. *Україна: аспекти праці*. 2007. № 1. С. 25-28. 2. Буй Т. Г., Версаль Н. І. Ефективність податкової політики як передумова соціально-економічного розвитку. URL: <http://ekmair.ukma.edu.ua> (дата звернення: 09.11.22). 3. Єрмошенко М. М. Фінансова безпека держави: національні інтереси, реальні загрози, стратегія забезпечення. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2001. 309 с. 4. Мікуляк К. А., Сарницька Д. О. Проблеми податкової безпеки підприємства в сучасних умовах. URL: <http://dspace.mnau.edu.ua> (дата звернення: 09.11.22). 5. Лищенко О. Г., Мишакова В. О. Податкові аспекти обліково-інформаційного забезпечення стратегічного розвитку суб'єкта малого підприємництва. URL: <http://eir.zntu.edu.ua/bitstream> (дата звернення: 09.11.22). 6. Штулер І. Ю. Податкове регулювання національної економіки – ефективний інструмент її безпеки. URL: <https://www.nam.kiev.ua> (дата звернення: 09.11.22). 7. Асамоах–Черемех Д., Матюх С. А. Роль механізму ресурсного забезпечення системи економічної безпеки підприємства у забезпеченні реалізації загальної стратегії підприємства. URL: <http://journals.khnu.km.ua> (дата звернення: 09.11.22).